

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

**ВИТОКИ ТА ФОРМУВАННЯ ІСПАНСЬКОГО ТАНЦЮ «ФЛАМЕНКО»
Кваліфікаційна робота (проект)
Пояснювальна записка**

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 4 курсу
13-431 групи
Спеціальність 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Пилипенко Анастасія Андріївна

Керівник: доцентка Рехліцька А.Є.

Рецензент: голова циклової комісії
«Хореографія» комунального закладу
«Херсонський фаховий коледж культури і
мистецтв» Кізяков В.М.

Івано-Франківськ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	7
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	7
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	12
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ «ЧЕРВОНЕ ТА ЧОРНЕ»	14
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	14
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту	15
2.3. Сценографія.....	20
ВИСНОВКИ	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
ДОДАТКИ	27

ВСТУП

Актуальність теми. Так, Іспанія є багатою на різноманітні субкультури, мистецтво та культурні традиції, які відіграють важливу роль у європейській та світовій культурі.

Іспанія має довгу історію художників та митців, серед яких можна виділити Пабло Пікассо, Сальвадора Далі, Франсіска Гойю та інших. Крім того, Іспанія є домівкою для різноманітних музичних жанрів, таких як фламенко та класична гітара.

Іспанська танцювальна традиція, зокрема балет та хореографія, є важливою складовою культури країни. В історії Іспанії існує багато видатних балетмейстерів, таких як Марія Рохас, Марія Бенітец та Антоніо Руїс. Відомі танцюристи, такі як Хосе Грейек, також походять з Іспанії.

Вивчення іспанської танцювальної традиції допомагає розширювати розуміння хореографічної культури в цілому. Воно також дає можливість краще зрозуміти танці минулого та їхню роль у культурі та історії.

Якщо попросити будь-яку людини сказати назву знаменитого іспанського танцю, майже зі стовідсотковою ймовірністю він скаже назву «фламенко». І це дійсно так. Цей популярний у всьому світі танець зародився на землях Андалусії, коли туди в п'ятнадцятому столітті прибули цигани. Саме вони сформували особливу танцювальну касту.

Фламенко – музичний і танцювальний стиль, який Іспанія вважає своїм національним надбанням. Це одна з візитних карток країни. Навіть ті, хто не знають назви танцю, побачивши Байлаора – виконавців фламенко – ментально асоціюють його з Іспанією.

Фламенко вважається національним надбанням Іспанії та однією з її візитних карток. Танцюючи і співаючи усюди - на площах, у вузьких провулках, садах, тавернах, а іноді навіть у церквах - іспанці демонструють свою любов до танців та їх національну пристрасть. В іспанському

танцювальному стилі типовою є емоційно-напружена та наочно-пластична характеристика образу, прагнення до сили вияву внутрішнього настрою людини та до життєвої правди, а не до зовнішньої краси.

Протягом тисяч років, Іспанія була відома світу як Іберія. Її перші жителі були древніми племенами, які створили їх власну культурну тотожність, і встановили індивідуальні держави політичних, релігійних і соціальних структур.

Іноземні впливи в іспанському танці включають музику і танець Кельтів, які жили в Іберії приблизно 500 до н. е. Це також включає маврів, які займали країну протягом 700 років, починаючи з 711 р. нашої ери, маври залишили значний слід в розвитку іспанського танцю, згідно з Робіном Ринолди, автором “європейських танців; Ірландія, Польща і Іспанія”.

Після кастильського завоювання Іспанії, прибули Gitano (цигани) Пакистану і Індії, і Єврейські іммігранти. Сьогодні, народ і етнічні танці цих древніх народів і впливи новіших іммігрантських культур створюють багатогранний світ іспанського танцю.

Іспанський танець відомий з глибокої старовини. Збереглися танцювальні форми, які зустрічалися в епоху еллінізму. Танець був улюбленою розвагою, як у народі, так і при дворі, він входив в усі театральні вистави.

Щодо фламенко сьогодні. То багато хто вважає, що справжній стиль фламенко зник, і замість чистоти традицій виконавці прагнуть до видовищності уявлень. Однак багато і тих, хто вважає, що фламенко досі «живе», а його різновиди - кращі твори в музичному жанрі.

Фламенко - найпопулярніший нині танець і це не дивно. Він дозволяє зняти стрес, викинувши усі емоції, він не несе вимог ні до зовнішніх, ні до фізичних даних. Наявність партнера необов'язкова, що дуже важливо, адже танцюючих жінок значно більше, ніж чоловіків.

І сьогодні іспанська культура дуже часто використовується, а саме такі танці як фламенко і саподіадо залишаються ще маловивченими. Тому обравши саме цю тему можна в повному обсязі дослідити та вивчити ці стилі іспанського танцю.

В результаті актуальності ми обрали **темою** нашої кваліфікаційної роботи "Витоки та історію іспанського танцю "Фламенко".

У своїй роботі за **мету** ми поставили дослідити та проаналізувати, витоки та історію іспанського танцю "фламенко", втілити в практичну частину означені знання, вміння та навички даного стилю.

Для досягнення мети дипломної роботи нами були поставлені наступні **завдання**:

- проаналізувати теоретичний матеріал та обґрунтувати історико-мистецькі засади хореографічної композиції;
- визначити ідейно-тематичну основу хореографічної композиції;
- описати композиційно-архітектонічну побудову твору;
- розробити графічну таблицю твору з описом хореографічного тексту;
- розробити оригінальну сценографію та створити костюми;
- створити власну хореографічну композицію.

Об'єкт дослідження: історія розвитку та формування іспанського танцю "Фламенко".

Предмет дослідження: особливості лексичної та композиційної побудови стилю фламенко, прояву проявів, притаманного іспанському народові вогняного, стихійного темпераменту.

Методи дослідження: теоретичні та емпіричні методи.

Структура: кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, п'яти підрозділів, висновку та списку використаних джерел.

Практичне значення одержаних результатів. Теоретична розробка обраної теми та втілення практичного творчого матеріалу може бути

використаний для сценічного втілення хореографічної композиції може використовуватись, як самостійний номер, а також бути частиною театралізованої вистави.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.

Корені фламенко можна віднайти в музичній культурі Мавританії, а також сильно вплинула і циганська музика. Багато людей вважають, що саме іспанські цигани є головними носіями цього стилю. У 15 столітті цигани прибули до Іспанії з Візантії, яка перестала існувати у 1453 році, та розселилися по південному узбережжю країни, особливо в провінції Андалузія. Вони почали переймати та переосмислювати місцеві музичні традиції, такі як мавританська, єврейська та іспанська, і з цього синтезу народилася музична традиція фламенко, яка потім була розвинута іспанцями.

Протягом тривалого часу фламенко вважали "закритим мистецтвом", оскільки цигани жили відокремленою групою і музичний стиль формувався в обмежених колах. Але в кінці 18 століття переслідування циган припинилися, і фламенко з'явилося на сцені таверн та кафе кантанте, отримавши свободу виступати.

Танець відігравав і продовжує відігравати важливу роль у суспільному житті Іспанії, зокрема в період Золотого століття. Це пояснюється інтересом членів королівської родини до танців. Філіп III та Філіп IV були знаменитими танцюристами, а за їхнього правління танці та театр досягли високого розвитку.

Танці були важливою складовою літургії в католицькій церкві, їх виконували всі класи суспільства, а також спеціально навчені або наймані виконавці. Ці танці були складними релігійними символами та водночас проявами народного темпераменту, що іноді приймали непристойні форми. Танці також були невід'ємною частиною придворних урочистостей та

розваг, таких як сарао та маскаради, які були дорогою та ретельно підготовленою формою розваг для аристократів. Під кінець 20 століття фламенко став більш різноманітним, включивши в себе кубинські мелодії та джазові мотиви, а також елементи класичного балету, що стали постійними складовими цього танцю. Кортес Хоакін, який став одним з найбільш відомих танцюристів фламенко, вніс новий стиль в цей танець, позбавив його «канонічних» стандартів і надав йому більш живого та виразного характеру.

Тому що фламенко має імпровізаційний характер, складний ритм та специфічну техніку виконання, мелодії фламенко часто не записуються нотами точно. Тому мистецтво гри на гітарі, танцю та співу передається від майстра до учня.

Є кілька теорій про походження слова «фламенко», але жодна з них не є остаточно визначеною. Одна з теорій висуває ідею, що це слово походить від слова *flemenc*, що вживався як синонім до слова «циган». Інша теорія пов'язує термін з іспано-арабським словом *fellahmengu*, що після мавританського царювання означало «вигнаний селянин», і пов'язує його з етнічними жителями Андалузії мусульманської віри, морісками, що асимілювалися з новоприбулими циганами, щоб уникнути релігійного переслідування. Інші теорії пов'язують його значення з Фландрією, яку в Іспанії вважають батьківщиною циган, або відносять до слова *flamante* («палкий», як виконавці фламенко) або до слова «фламінго». В будь-якому випадку, походження слова залишається предметом дискусій серед вчених і любителів мистецтва.

У світі літератури фламенко знаходить відображення через поезію та прозу. Багато іспанських поетів використовують фламенко як джерело натхнення для своїх творів. Федеріко Гарсія Лорка - один з відомих поетів, який писав про фламенко. Він був прихильником танцю і написав багато поезій про фламенко, які надихнули багатьох інших письменників.

Проза також відображає фламенко. Наприклад, роман Хосе Анхеля Майорала "La Fiera" («Дикий звір») містить детальні описи фламенко-вистав, танцюристів та музикантів, які передають настрій танцю та його емоційну силу.

Фламенко представляє складну культурну спадщину, яка виникла в результаті унікальної взаємодії кількох культур, зокрема арабської, андалузської, сефардської та циганської, що існували в Андалузії до й після Реконкісти. Більш того, латиноамериканські та кубинські впливи відіграли значну роль у формуванні музичних форм фламенко.

Хоча фламенко часто вважають невід'ємною частиною загальної іспанської культури, насправді воно походить з однієї конкретної області — Андалузії. Однак інші регіони, зокрема Естремадура та Мурсія, також сприяли розвитку фламенко. Коли жанр з'явився в Андалузії, він став окремою субкультурою, спочатку зосередженою на Нижній Андалузії: Севільї, Кадісі та частині Малаги, але потім швидко розповсюдився по всій Андалузії, об'єднавши та перетворивши різноманітні фольклорні музичні форми. Оскільки фламенко стало популярним і в інших регіонах, різні місцеві музичні традиції Іспанії (наприклад, традиційна кастильська музика) одночасно впливали на стиль фламенко та піддавались його впливу. І хоча точна дата появи фламенко не відома, історики гадають, що цей танець у вигляді, знайомому нам, з'явився близько двох століть тому, як результат колективної творчості європейських та східних народів.

Музика та жанр мистецтва, з іншого боку, мають набагато давнішу історію. Історики вважають, що іспанське місто Гартесс стало серцем фламенко, де мешкали дуже освічені люди, які були здатні грати на музичних інструментах. Там навіть закони були написані у віршах. Музика фламенко зародилася саме там, а католицька церква у 2-10 століттях вплинула на формування співу. Релігійні мелодії закарбувалися в душі народу, а "андалуська музика" склалася в Іспанії вже в VIII столітті. Араби,

які приїхали в Іспанію, сильно вплинули на цю музику, застосувавши свої мелодії до іспанських музичних жанрів та створивши нові ритми, які відрізнялися яскравістю та почуттям пристрасті. У 15-16 століттях до арабів приєдналися цигани, які переймали місцеві музичні традиції та переробляли їх на свій лад.

Фламенко перебував у вигнанні разом з циганами майже 300 років. Цигани співали про свою нелегку долю при полум'я багаття, виражали свої сумні розповіді вірою в щасливе майбутнє та любов'ю.

Деякі люди вважають, що андалуські цигани створили фламенко, і насправді вони не помиляються. Саме завдяки цьому народу сформувався танець, який ми знаємо зараз з його рівною спиною, піднятими руками в вигині, хвилькою нерухомості, чітко відбитий ритм каблуками та пластичними і різкими рухами.

У подальшому мистецтво фламенко звільнилося та стало з'являтися на виставках в тавернах та кафе. Дослідники встановили, що перші публічні виступи в стилі фламенко відбувалися в Мадриді в 1853 році, а виконавці стали професіоналами у своїй справі. Фламенко має різноманітні стилі, які розрізняються за темпом, ритмікою та емоційним відтінком.

Раніше фламенко вважали мистецтвом, яке передавалося від майстра до учня і не приймало імпровізацій. Техніка танцю та складність ритму не були доступні всім, і були противники подальшого розвитку цього жанру, які боролися за чистоту мистецтва і не бажали, щоб фламенко потрапив на сцену. Проте з часом іспанці все більше дізнавалися про свою традицію, і вже в ХХ столітті з'явилося понад 50 різних видів фламенко, таких як фламенко-джаз, фламенко-поп, фламенко-рок і джипсі-румба.

У фламенко надзвичайно важливо відтворювати сильні емоції, такі як смуток, радість, гнів, туга тощо. Це досягається за допомогою різноманітних музичних і танцювальних елементів, таких як швидкі та

повільні рухи, ковзання, гіпнотичні підкидання, гучні або м'які удари по підлозі та інші.

Фламенко, крім вираження емоцій, також відображає історію та культуру регіону Андалузія на південному заході Іспанії. У танці відтворюються різні аспекти життя цього регіону, включаючи релігійні свята, традиції та культурні значення. Для музики Фламенко характерні гітара, барабани та інші інструменти, що пов'язані зі спадщиною маврів, які колись контролювали цей регіон.

Крім того, Фламенко підкреслює важливість спільнотності та колективізму в іспанській культурі, оскільки в танці зазвичай виступають групи або команди, які співпрацюють, щоб створити єдиний танцювальний виступ.

Щодо фламенко в наші дні, існує певне розходження думок. Деякі люди вважають, що справжня традиційна форма фламенко зникла, і замість неї ми маємо більш розважальну, ефектну версію. Але багато інших людей вірять, що фламенко все ще існує і розвивається, і його різновиди становлять найкращі твори в музичному жанрі. Фламенко вже став не просто стилем музики та танцю, але й стилем життя іспанців, який відображає їхнє емоційне життя та внутрішній світ. Молодь з великим задоволенням відвідує заняття фламенко, щоб поліпшити свої навички, адже любов до цього стилю має глибокі корені у їхньому культурному спадку. Фламенко відомий у всій Іспанії, і всі мешканці можуть танцювати цей стиль, або швидко навчатись. Старші покоління з великим задоволенням танцюють традиційні рухи вдома та на танцювальних майданчиках, тоді як молодь додає нових сучасних елементів до свого виконання на вечірках. Жителі Іспанії переконані, що немає ніяких почуттів, які не можна виразити через фламенко.

1.2. Ідейно-тематична основа хореографічної композиції .

Тема дружби (гармонії).

Ідея не дивлячись на різні та інколи зовсім не сумісні характери можна знайти спільну мову.

Надзавдання передати та відтворити за допомогою хореографії вогняність характерів іспанського народу.

Наскрізна дія суперництво та жага бути кращим в очах іншої людини.

Конфлікт зіткнення різних рис характеру іспанських жінок.

Видова спрямованість народно-сценічний танець.

Танцювальна форма хореографічна композиція.

Танцювальний жанр побутовий

Лібрето

На однієї з вулиць іспанського села, зустрічаються абсолютно різні за своїми життєвими настановами та характерами жінки. Кожна з них хоче показати себе в кращому вигляді і доказати що саме до неї треба прислухатися. Тим самим вони розділяються на два табори. Між ними трапляється конфлікт. У самий пік цього конфлікту вони починають потроху розуміти та приймати іншу сторону. Таким чином між ними відбувається примирення. І в кінцевому результаті різнобарвні палких та вогняних характерів іспанського народу співпрацюють в одному танцювальному ритмі. І розходяться.

Характеристика хореографічних образів жіночі образи.

Різноманітні типи жіночої поведінки виділяються, що призводить до різних образів. Наприклад, жінка-актриса - це сильна, яскрава і самовпевнена особистість, яка завжди є лідером. Для неї життя - це гра на сцені, тому її емоції демонстративні і призначені для показу. Вона може бути егоцентричною, пихатою, марнославною та марнотратною. Жінка-вамп - це сексуальна, магнетична та пристрасна жінка, яка завжди

привертає увагу чоловіків. Однак, її конфліктність, злопам'ятність та тривожність можуть спричинити напружені та безкомпромісні стосунки та взаємодію.

Аналіз музичного супроводу у культурі Іспанії музика та танець є нероздільними складовими. Іспанці не можуть стояти на місці, коли чують музику - вони обов'язково рухаються в такт. Формуванню іспанської музики сприяли культури багатьох народів, які населяли цю країну. Східні мотиви були внесені до іспанської танцювальної музики мавританськими та циганськими племенами.

Музичний настрій змінюється в залежності від географічного положення. Кастилійський стиль відрізняється суворістю та архаїчністю, в якому зовнішня стриманість приховує внутрішню напругу. Арагонська музика є мужнішою та заразливо веселою, каталонські мотиви сплітають лірику та героїку, а Ламанчська музика виражає почуття пристрасті. Найбільш емоційною є музика Андалусії, особливо фламенко, який характеризується пристрасними звуками гітари та ритмічним стукіт підборів. Виконавці музичного супроводу фламенко, відомі як "токаори", володіють незвичайною імпровізаційною майстерністю, використовуючи менші за півтон інтервали та різноманітну метроритмічну структуру, що додає нового та неочікуваного до їх мелодій. Два з найкращих імпровізаторів музики фламенко - Маноло Санлукар та Пако де Лусія - ніколи не повторюють свої мелодії.

Назва- "Tempest" Jesse Cook.

Лад- мажор.

Форма- трьохчастинна.

Розмір- 4/4

Темп- швидкий.

Загальна кількість тактів- 64 такти

Хронометраж- 3 хвилини 2 секунди.

РОЗДІЛ 2.
ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ
КОМПОЗИЦІЇ “ЧЕРВОНЕ ТА ЧОРНЕ”

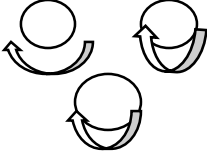
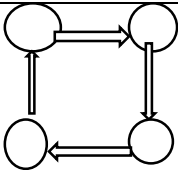
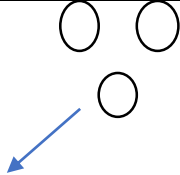
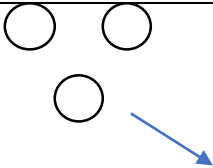
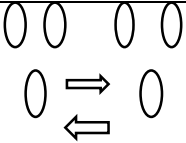
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

Архітектоніка

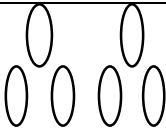
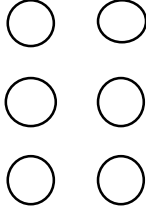
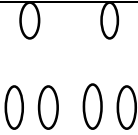
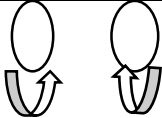
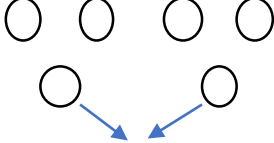
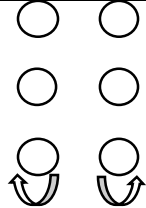
Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція	1-12 такт	Вихід танцорів на сцену по черзі.
Зав’язка	13-32 такт	Суперництво при знайомстві один з одним.
Розвиток дії	33-48 такт	Розгортається конфлікт на ґрунті непорозуміння через різні характери.
Кульмінація	49-58 такт	Вщухання вогняної вдачі, конфлікт зникає.
Розв’язка	59-64 такт	Примерення головних героїв, танцюють танцювальні комбінації разом в унісон.

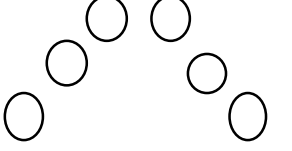
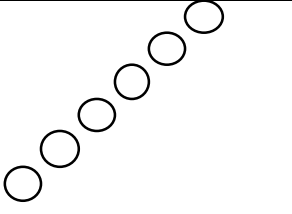
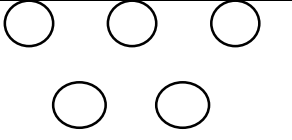
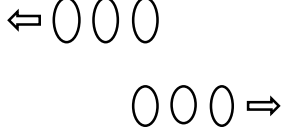
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту.

Архітектоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Еспозиція		4 такти	З лівої куліси рухом номер 1 виходять дівчата.
		4 такти	З правої куліси рухом номер 2 виходить друга група дівчат.
		2 такти	Перша група дівчат з лівої сторони сцени виконують танцювальну комбінацію номер 1.
		2 такти	Друга група дівчат з правої сторони сцени виконують танцювальну

			комбінацію номер 2.
Зав'язка		4 такти	Перша група дівчат танцює комбінацію номер 3.
		4 такти	Друга група дівчат виконує комбінацію номер 4.
		2 такти	Друга група дівчат переміщається обертами по діагоналі.
		2 такти	Перша група дівчат рухається обертами по дігоналі.
		4 такти	Міняються спочатку по групам а при зустрічі змішуються.

		3 такти	Танцюють комбінацію номер 5.
		1 такт	Змінюються по малюнку.
Розвиток дій		4 такти	Дві дівчини з групи виконують рух номер 3.
		4 такти	Дві дівчини з іншої групи виконують рух номер 4.
		4 такти	По одній дівчині з групи по черзі виконують рух номер 5.
		4 такти	Виконують малюнок з колони розходяться на півколо.

Кульмінація		6 тактів	Виконують комбінацію номер 6 обличчям один на одного.
		4 такти	По малюнку діагональ виконують по черзі одна одним оберти.
Розв'язка		4 такти	Змішуюються всі разом і танцюють комбінацію номер 7.
		2 такти	Рухом номер 6 уходять за куліси.

Опис хореографічного тексту.

Рух 1 приставний крок в пліє з винесенням ноги вбік на пуанте, в той же час опорна нога піднімається на півпалець, руки на поясі кистями вниз.

Рух 2 приставний крок в пліє, підняти на півпальці одночасно Port de bras назад піднімаючи спідницю на 90 градусів.

Рух 3 ранверсе, одночасно працюючи зі спідницею.

Рух 4 гранд батман лівою ногою, сутеню.

Рух 5 сприжка на дві ноги і стрибок однією ногою у кільце.

Рух 6 па де буре, одночасно працюючи руками.

Рух 7 Складний дріб (сапатеадо)

На «раз, два» - вдарити всією ступнею правої ноги об підлогу два рази, зробивши глухий удар. На «три, чотири» - вдарити всією ступнею лівої ноги два рази. На «раз, два» - вдарити всією ступнею правої ноги два рази. На «три» - вдарити лівою ступнею об підлогу один раз. На «чотири» - пауза.

Рух 8 випад вперед лівою ногою, руки ліва у третій права у першій; різке port de bras на кожний випад (три рази).

Комбінація 1 вистукування в іспанському характері п'ятками, шене, зміна ніг підбивкою спочатку права нога вбік потім ліва.

Комбінація 2 па де буре з винесенням ноги до сторони, одночасно спідниця піднімається півколом; сприжка на дві ноги; вирости в півпальці, руки у 3 позиції.

Комбінація 3 два сутеню, руки працюють спідницею, в праву діагональ сприжка ногами по черзі у шосту позицію, два хлопки руками, так само у ліву діагональ сприжка і два хлопки, зміна ніг через півпалець по колу, руки відкриваються через третю у другу позицію.

Комбінація 4 ронд у пліє руки в іспанському характері, доворот і три кроки на місці п'ятками під спідниці руки переходять на поясницю, знову ронд у пліє руки працюють так само, перехід через другу позицію ніг на півпальцях, доворот у п'яту точку залу, три шене у п'яту т. залу, випад на праву ногу ліва відривається від землі обличчям у першу т. зали, руки права у третій відкритій поз. ліва у другій відкритій поз.

Комбінація 5 два па де буре в право в ліво, підбивка правої ноги, права нога ставиться попереду у четверту поз. на носок, доворот у сьому т. залу закінчити в пліє по шостій поз., удар правою ногою ліва рука різко виводиться вперед, і знову підбивка на праву ногу вбік, руки працюють зі спідницею.

Комбінація 6 переступання з високо піднятим стегном руки тримають спідницю попереду на 90 градусів, сприжка у другу поз. ніг у першу точку залу руки різко відкриваються у другу поз., так само сприжка тільки вже у п'яту т. зали, сутеню закінчити в *eraulement croise*, нахил спини назад руки у третій поз.

Комбінація 7 іспанське вистукування на місці руки змінюються на кожен рахунок, іспанське вистукування по колу руки в положенні під грудною клітиною, сутеню руки на поясниці, відбивка руками по нозі в іспанському характері, випад на задню ногу, два шене, крок сприжка на дві ноги, стрибок однією ногою у кільце, випад вперед, різкий нахил спини назад, руки у третій поз.

Комбінація 8 перехід через *plié* по другій поз., руки працюють протиходом через першу відкриваються у третю та другу поз.; м'який випад на праву ногу, руки права у третій поз. ліва у другій; поставити дві руки на праве стегно встати на півпальці по шостій поз.; біг в *plié* в 1 т. залу, руки відкриваються через 3 у 2 поз.; сутеню *тур де форс*; і випад вперед на ліву ногу, руки в іспанському характері.

2.3. Сценографія

Опис сцени

Для оформлення сцени ми використали завіси кольору бардо. На заднику сцени розташовано великий екран, на який будуть проектуватися картинки з іспанськими жінками та картинки з полум'ям. Це додасть

потрібної атмосфери та сприятиме кращому сприйняттю хореографічної композиції. (Додаток А, Б)

Опис костюму

Поняття "іспанського костюма" є своєрідним втіленням історичного періоду від 15-го до 19-го століття. Ці костюми, що мають жорсткі каркаси, були прийняті при дворі королів Габсбургів в Іспанії і мали значний вплив на моду багатьох королівських дворів Європи. В одязі, хоча іноді не гармонійно, переплелися традиційні еталони аристократії, аскетизм католицької віри та спогади про лицарські часи. Остаточний вигляд костюма склався в 18-19 століттях, причому відіграла важливу роль у цьому культура махо. Це особливий соціальний прошарок населення, іспанські щоголі, що вийшли з простого народу і наголошують на своєму походженні через елементи одягу.

Іспанський костюм взяв початок з циганського костюму - це вузька спідниця, що досягає підлоги та має безліч оборок, яку часто можна побачити на танцівницях фламенко. Ця спідниця має свої корені, в довгих квітчастих спідницях циганок, які носилися одна на одну, тому що цигани були кочовим народом і не могли носити з собою багато одягу. Ці спідниці можна було підв'язувати на штани, щоб було тепло, або підв'язувати нагору, щоб було зручно рухатися, або використовувати як переноска для дітей. Спідниця для фламенко зазвичай має форму рибки, але залишається багатощаровою. Щоб було зручно танцювати, спідниця має бути не занадто вузькою, не занадто короткою і не занадто довгою. Найкраще підходять спідниці з щільного трикотажу, які облягають стегна і розширюються від коліна або від середини стегна. Кольори можуть бути різні, а для створення образу використовуються різні аксесуари, такі як шалі, гребені, сережки, намисто, троянди та гвоздики у волоссі.

Згодом класична форма сукні для фламенко стала офіційним вбранням для знаменитого Квітневого ярмарку в Севільї.

Ескізи костюмів

Костюм-Довга, широка спідниця схожа чимось на циганську з оборками по колу неї, обтягуюча кофтина також з оборками воланами вже на рукавах, костюми виконані в чорному та червоному кольорах, що і відгукується в назві композиційно-хореографічної постановки. (Додаток В)

Зачіска-волосся у виконавців зачесані назад у тугу гульку, заческа прикрашена яскравою червоною квіткою. (Додаток Г)

Взуття-на ногах танцювальні народно-сценічні туфлі чорного кольору. (Додаток Д)

ВИСНОВКИ

Так, іспанські народні танці дійсно вражають своєю оригінальністю та емоційністю. Вони зазвичай супроводжуються живою музикою та характеризуються швидким темпом та складними ритмічними рисами.

Кожен регіон Іспанії має свої власні народні танці, що відрізняються стилем, костюмами, музичним супроводом та ритмом. Наприклад, танець фламенко, який походить з Андалусії, відрізняється від танців Каталонії та Галісії.

Іспанські народні танці часто виконуються у групах, де важливим елементом є координація та синхронізація рухів. Танцюристи використовують складні комбінації рухів та елементи, що символізують різні емоції, такі як гнів, радість та сум.

Іспанські народні танці є не лише відображенням культурних традицій, але і важливим аспектом національної ідентичності. Вони привертають увагу своєю виразністю та силою вияву емоцій, тому досить популярні у всьому світі.

1. Дослідивши витоки іспанських народних танців мають дуже багату історію і відносяться до важливої частини культурної спадщини Іспанії. Вони не тільки є виразом національної ідентичності, але й мають значення у релігійних, святкових і традиційних обрядах.

Іспанський народний танець, який складається з хоти, болеро, фанданго, севільяни, пасодобля та інших, має свої відмінні особливості та виконується в певному розташуванні та відповідно до певних правил.

Фламенко же, який є стилем танцю іспанських циган, відрізняється своєю емоційністю та імпровізаційністю, і його виконання супроводжується гітарою, співом та ритмічними оплесками у долоні. Цей танець є дуже виразним і динамічним, а його виконання може бути різним в залежності від регіону та виконавця. Вони набули надзвичайної

популярності наприкінці XVI століття в Іспанії. Великий вплив на виникнення фламенко зробили арабська, мавританська, іудейська, візантійська, індійська, персидська і середземноморська культури. Багато хто вважає основними, істинними носіями стилю іспанських циганів, які у XV столітті прибули в Іспанію та розселилися по південному узбережжю країни в провінції Андалусії. Фламенко - це танець стану, який має імпровізаційний характер, його виконання супроводжується гітарою і ритмічними оплесками у долоні. Основними виразними засобами є рухи рук та сапатеадо.

2. Було визначено тему, ідею, жанр, форму і вид творчої роботи. Темою нашої роботи є тема дружби. Головною ідеєю хореографічної постановки є те що не дивлячись на різні та інколи зовсім не сумісні характери можна знайти спільну мову. Танець за жанром є побутовим, виконується в масовій формі. У танці приймають участь шість дівчат.

Також ми розробили лібрето до хореографічної постановки.

Лібрето - це короткий опис сюжету, створений для глядача. Також надали опис хореографічних образів і провели аналіз музичного супроводу.

Після того, як ми детально вивчили та проаналізували музичну основу, ми зробили висновок, що в іспанській музичній культурі народна танцювальна музика має велике значення. Жанр фламенко поєднує традиційні пісні про кохання, сольні танці та гітарну музику. Музика фламенко є імпровізованою, мелодії точно ніколи не повторюються, і в них завжди додається щось нове та несподіване. Крім того, використовуються інтервали менші за півтон та різноманітна метрично ритмічна структура.

Для нашої хореографічної композиції ми використали мелодію «Tempest» автором якої є Jesse Cook. Форма – трьохчастинна; Лад – мажорний; Музичний розмір – 4/4; Кількість тактів – 64; Темп-швидкий; Хронометраж – 3 хв. 2 с.

3. В ході роботи також було розроблено архітектоніку хореографічної композиції, що включає в себе п'ять частин: експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку. Кожна частина архітектоніки відповідає певному дійству, яке відбувається на сцені. Також ми розробили графічну таблицю, де за допомогою умовних знаків, малюнків танцю та опису танцювальних рухів ми проілюстрували особливості створення хореографічної композиції.

4. Ми описали складові елементи танцювального костюма. Та розробили оформлення сцени. Розробка сценографії сприяє кращому розумінню хореографічної композиції.

Сценічно та хореографічно втіливши наш задум, ми виконали всі завдання, поставлені в кваліфікаційній роботі для досягнення мети.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Л.А. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу. – К.: Музична Україна, 1999. – 136 с.
2. Енциклопедія «Народи та релігії світу». – М., 1998
3. Зайцев Є.В., Колесниченко Ю.В. Основи народно-сценічного танцю. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтва I–IV рівнів акредитації. Видання друге, доопрацьоване і доповнене. - Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 416 с.
4. Зацепіна К. Народно-сценічний танець. – М., 1976. – 362 с.
5. Лопухов А. Основи характерного танцю. – Мистецтво, 1939. – 257 с.
6. Роговик Л. Психологія танцю. – Главник, 2007. – с.304
7. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч.посібник. – К., 2002
8. Таранцева О. Іспанський танець: Історія, методика постановки. // Мистецтво та освіта, 2003 - № 1, с.46.
9. Таранцева О. Історичні передумови розвитку національної народно – сценічного хореографії // Рідна школа – 2002. - № 4. – с. 71 – 73.
- 10.Терешенко Н.В. Історія та методика бального танцю: навч.-метод. посібн. для студентів напрямку підготовки (спеціальності)«Хореографія» вищих навчальних закладів. Херсон: МПП «Издательство «ІТ, 2015. 220с.
11. Фейнман Р. Сюжетні народні танці. – К.: Мистецтво, 2003. – 175 с.
12. Фельтина А.Н. Все об Испании. - Харьков: Фома, 2008. – 543 с., ил. – (Страны мира).

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток Б

Додаток В

Додаток Г

Додаток Д

